

АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І АУДИТУ ДОХОДІВ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ

Волинець В.І. – к.т.н., доцент; Гордополова Н.В. – к.е.н., доцент

Вінницький інститут економіки

Реформування економіки України, її фінансової та облікової системи неможливе без застосування сучасних інформаційних систем і технологій. Одним з шляхів вдосконалення обліку, аналізу і аудиту господарської діяльності підприємств є використання автоматизованих обліково-аналітичних систем, застосування яких дозволяє підвищити якість, оперативність, точність, об'єктивність вихідної облікової інформації та надати її у зручному для подальшого аналізу й прийняття рішень вигляді.

Проблемам автоматизації обліку, аналізу і аудиту присвячено роботи відомих вітчизняних вчених, таких як Бутинець Ф.Ф., Писаревська Т.А., Терещенко Л.О., Шквір В.Д. та інші, в яких розглядаються як теоретичні питання автоматизації, так і питання практичного застосування сучасних інформаційних систем і технологій обліку, аналізу і аудиту [1-4].

На сьогоднішній день розроблено багато різноманітних систем автоматизованого обліку, аналізу і аудиту, серед яких найбільш широке розповсюдження набула система «1С: Бухгалтерія» [1-4]. Однак, деякі ділянки обліку, аналізу і аудиту, зокрема ділянка доходів майбутніх періодів, в ній не автоматизовано, що ускладнює роботу користувачів системи.

Метою даної роботи є розширення функціональних можливостей системи автоматизованого обліку, аналізу і аудиту «1С: Бухгалтерія», що дозволить використовувати її для автоматизованого обліку, аналізу і

аудиту доходів майбутніх періодів. Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

1. Провести аналіз типових операцій і бухгалтерських проведення, пов'язаних з нарахуванням та списанням доходів майбутніх періодів, для виявлення змін, які необхідно внести в систему «1С: Бухгалтерія».

2. Ознайомитись з налаштуваннями рахунку 69 «Доходи майбутніх періодів» та ввести об'єкти аналітики по цьому рахунку в довідник «Доходи майбутніх періодів».

3. Створити засоби автоматизованого обліку нарахування та списання доходів майбутніх періодів.

4. Створити засоби автоматизованого аналізу і аудиту нарахування та списання доходів майбутніх періодів.

Після аналізу типових операцій і бухгалтерських проведення, пов'язаних з нарахуванням і списанням доходів майбутніх періодів [5], в системі «1С: Бухгалтерія» було зроблено наступне:

I. Виявлено, що на рахунку 69 «Доходи майбутніх періодів» встановлено ознаку ведення аналітичного обліку в розрізі доходів майбутніх періодів (рис. 1).

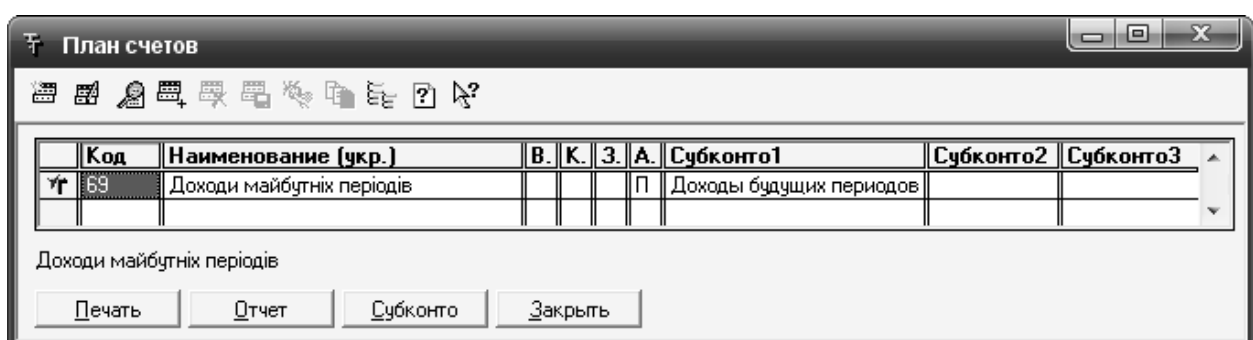

Рис.1. Налаштування рахунку 69 «Доходи майбутніх періодів»

Для збереження інформації про доходи майбутніх періодів, в якості яких можна визначити терміни залучення доходів, призначений довідник «Доходи майбутніх періодів» (рис. 2).

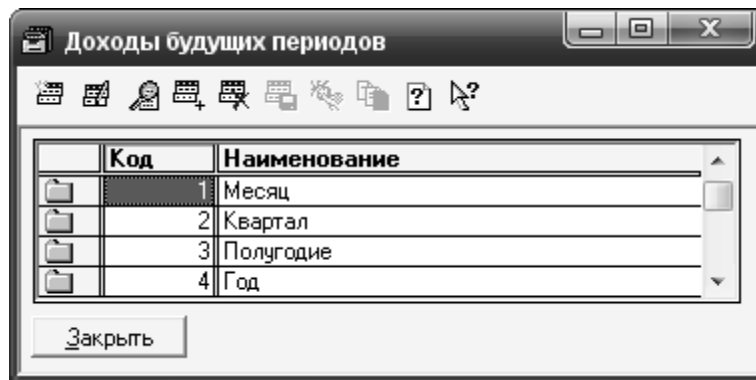

Рис.2. Довідник «Доходи майбутніх періодів»

II. Для обліку нарахування та списання доходів майбутніх періодів створено документ «Доходи майбутніх періодів», приклад екранної форми якого зображений на рис. 3.

Доходы будущих периодов № ДБП-000002 от 09.01.08

Вид операции: Начисление Срок: Квартал

Кор. счет
 Счет: 311 Сумма: 3,000.00
 Субконто1: Основной (грн)
 Субконто2:
 Субконто3:

Примечание: Получен авансовый платеж на текущий счет

OK Закреть Админов

Рис. 3. Документ «Доходи майбутніх періодів»

Документ «Доходи майбутніх періодів» має такі реквізити:

1. „Вид операції” – визначає вид операції обліку доходів майбутніх періодів та відповідно рахунок (кредитовий або дебетовий), в якості якого буде використовуватись рахунок 69 «Доходи майбутніх періодів» в

бухгалтерських проведеннях, сформованих документом.

Значення реквізиту вибирається зі створеного перелічення «Види операцій доходів майбутніх періодів» і може приймати такі значення: „Нарахування”; „Списання”.

2. „Термін” – визначає термін залучення доходів, значення якого вибирається з довідника «Доходи майбутніх періодів» і може приймати, наприклад, такі значення: „Місяць”; „Квартал”; „Півріччя”; „Рік” (див. рис. 2).

3. Група реквізитів „Кор. рахунок” включає такі реквізити:

3.1. „Рахунок” – код бухгалтерського рахунку, що кореспондує з рахунком 69 «Доходи майбутніх періодів» в бухгалтерському проведенні.

3.2. „Субконто1”, „Субконто2” та „Субконто3” – об’єкти аналітичного обліку на кореспондуючому рахунку.

4. „Сума” – сума операції обліку доходів майбутніх періодів.

5. „Примітка” – довільний коментар операції обліку доходів майбутніх періодів.

При проведенні документа «Доходи майбутніх періодів» формується відповідне бухгалтерське проведення, приклад якого зображений на рис. 4.

№	Дт	Субконто Дт	Кт	Субконто Кт	Валюта	Кол-во	Вал. сума	Сумма	№ Ж
					Курс	Комментарий			
						Фирма			
1	311	1/2 Основной (грн)	69	2 Квартал				3000.00	ДБ
						Получен авансовый платеж на текущи			ДБ
						Добро			

Рис. 4. Бухгалтерське проведення документа «Доходи майбутніх періодів» для виду операції „Нарахування”

III. Для аналізу і аудиту нарахування та списання доходів майбутніх періодів створено звіт «Відомість доходів майбутніх періодів», параметрами формування якого є період формування звіту та при необхідності – об’єкт аналітики рахунку 69 «Доходи майбутніх періодів».

Приклад звіту наведено на рис. 5.

**Відомість доходів майбутніх періодів
за 2008 г.
Рахунок 69, Доходи майбутніх періодів:**

Рахунок	Термін залучення	Нараховано доходів майбутніх періодів		Використання доходів майбутніх періодів			
				Списано		Визнано доходом звітного періоду	
		Сума	Дата	Сума	Дата	Сума	Дата
301	Місяць	1,000.00	09.01.08				
311	Квартал	3,000.00	09.01.08				
3711	Полугодіє	6,000.00	09.01.08				
311	Місяць			1,000.00	09.02.08		
733	Квартал					3,000.00	09.04.08
741	Полугодіє					6,000.00	09.07.08

Рис. 5. Звіт «Відомість доходів майбутніх періодів»

Таким чином, на підставі аналізу типових операцій і бухгалтерських проведення, пов'язаних з нарахуванням та списанням доходів майбутніх періодів, було розроблено засоби обліку, аналізу та аудиту доходів майбутніх періодів в системі «1С: Бухгалтерія», що розширило функціональні можливості системи. Метою подальших розробок у досліджуваному напрямку є автоматизації інших ділянок обліку, аналізу і аудиту, які не автоматизовано в системі «1С: Бухгалтерія».

Література

1. Інформаційні системи і технології в обліку: Підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності /Ф.Ф. Бутинець, Т.В. Давидюк, В.В. Євдокимов, Легенчук С.Ф. - За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – 3-є вид., перероб. і доп. – Житомир: ПП „Рута”, 2007. – 468 с.
2. Писаревська Т.А. Інформаційні системи обліку та аудиту: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2004. – 369 с.
3. Терещенко Л.О., Матієнко-Зубенко І.І. Інформаційні системи і технології в обліку: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2004. – 187 с.
4. Шквір В.Д., Загородній А.Г., Височан О.С. Інформаційні системи і технології в обліку: Навч. посіб. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К: Знання, 2007. – 439 с.
5. Бухгалтерський облік в Україні: Навч. посібник. За ред. Р.Л. Хом'яка. – Львів: Національний університет „Львівська політехніка”, „Інтелект-Захід”, 2007. – 1200 с.